

گەنج و کار لە هەریمی کوردستان

27-07-2023

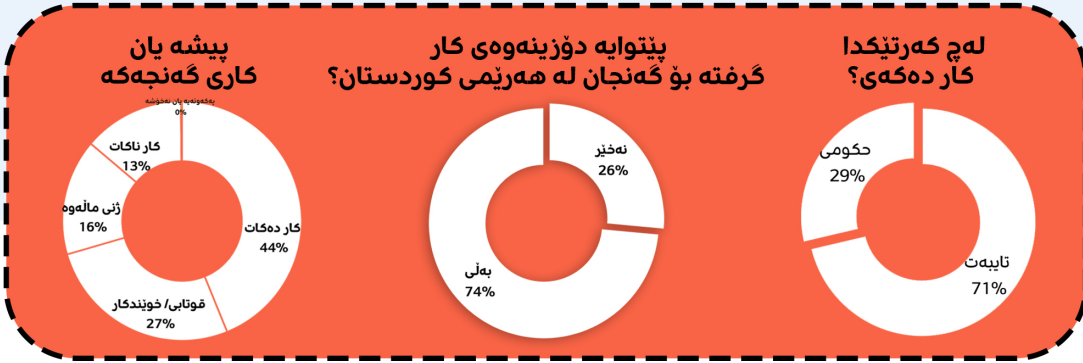
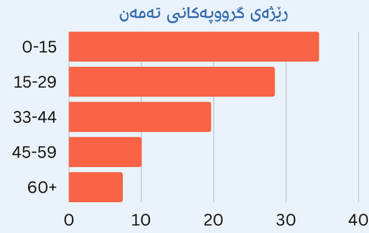
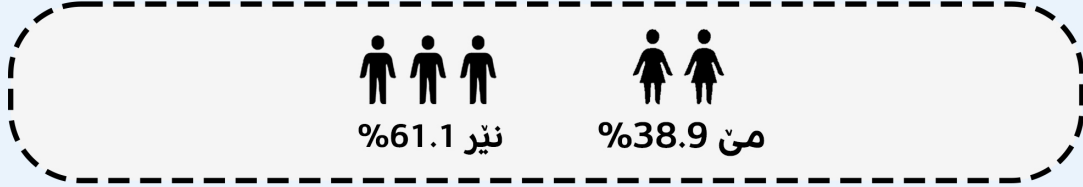
نووسەرەکان

ناوەندی لیکۆلینەوهی رووداو

کورتە : بەپێی ئەنجامەکانی ئەم راپرسییە، 43.9% ی گەنجان کار دەکەن، 26.6% یان قوتابین، 15.7% یان ماله‌وه‌یه. ریزەی بیکاریش لە نێو گەنجان 13.6% بوو، ئەوی دیکەش که په‌ک‌ه‌وته و نه‌خۆش ده‌گرێته‌وه، 0.2% بوو.

گەنج و کار

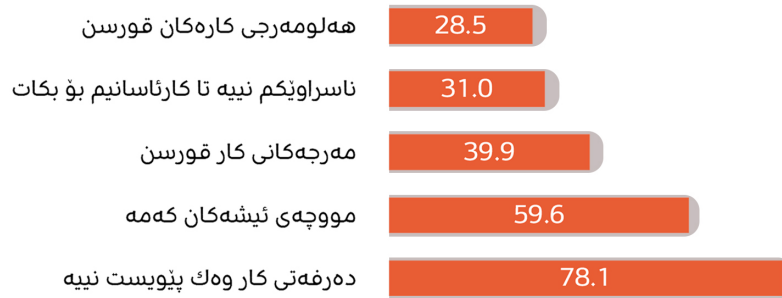
لە ھەریمی کوردستان

تائیسیتا شوینی کارکردنت گۆریو؟

ھۆکارەکانی گرتی دۆزینەوێ کار بۆ گەنجان

ناوهندی لیکۆلینهوهی رووداو بهشی یهکهمی ئەنجامهکانی راپرسی "روانگهی گهنجان له ههریمی کوردستان - 2023"، که تایهت به گهنج و کار بئاودهکاتهوه و له روژانی داهاتوو بهشهکانی دیکهی راپرسییهکه و کۆی راپۆرتی گشتی راپرسییهکه بئاودهکاتهوه.

کلیک له لینکهی خوارهوه بکه بۆ دابهزاندنی بهشی یهکهمی راپۆرتکه بهشیوهی PDF

[Download گهنج و کار له ههریمی کوردستان](#)

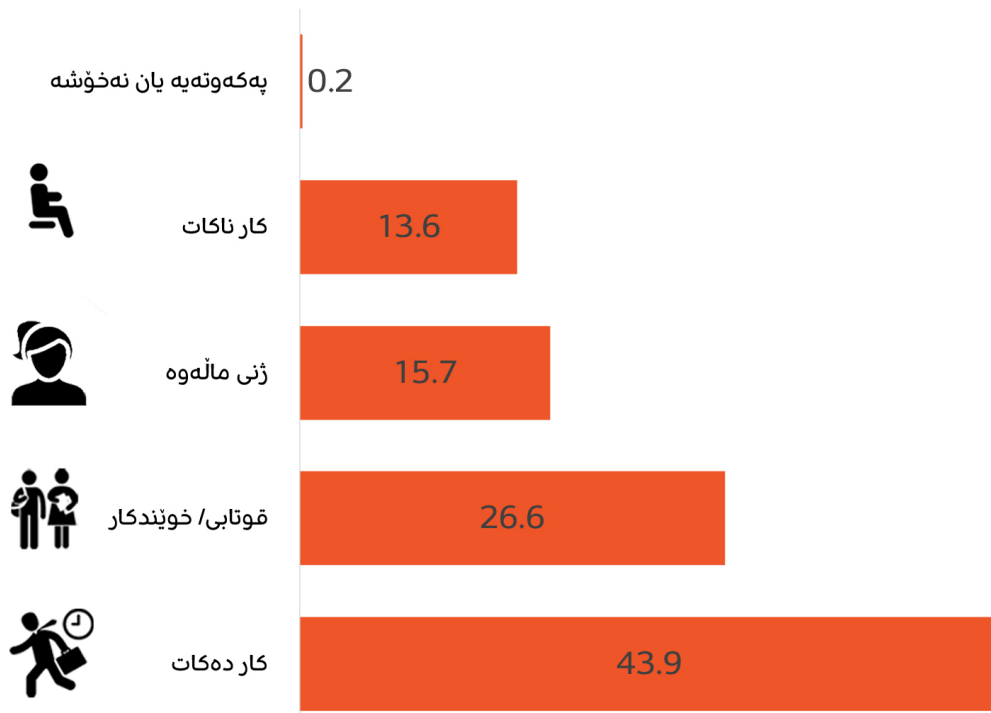
فاکتهره ئابوورییهکان

دۆخی پیشه، تهگهه و دهرفهتهکان

بهپیی ئەنجامهکانی ئەم راپرسییه، 43.9% ی گهنجان کاردهکهن، 26.6% یان قوتابین، 15.7% ییش ژنی مائهوهیه. ریزههی ئەوانههی کار ناکهن له نیو گهنجان 13.6% بووه، ئەوی دیکهش که پهکهوته و نهخۆش دهگرتهوه، 0.2% بووه.

جیاوازییکی رهگهزی زۆر له نیو ئەوانههی کاردهکهن ههیه، به جۆرێک که 61.5% یان نیرن و تهنیا 16.1% یان له رهگهزی مین. ریزههی 13.5% ی م کار ناکات. 30% ی خۆپندکاره و 40% ییشی ژنی مائهوهیه و بهوجۆرهش دهردهکهوینت که ئامادهیی ژنانی گهنج وهک هیزی کار له ههریمی کوردستان له ئاستیکی نزمدایه.

بهرزترین ریزههی ئەو گهنجانههی کار دهکهن بهپیی ریزههندی، له سۆران (51.7%)، زاخۆ (50%)، دواتریش راپهرین (47%). پیدهچیت ههبوونی دهروازهی سنووریی چالاک و ناوچهی گهشتیاری لهو دهشهرانه هۆکاریکی بهرزبوونی ئەو ریزهیه بووبیت. ریزههی ئەو گهنجانههی کاردهکهن، له ههولیز (46.8%) و له سلیمانی (42.2%) و له دهۆکیش (41%) بووه. کهمترین ریزهش له ههلهبجه و دواتریش گهرمیان بووه. بهرزترین ریزههی بیکاری له نیو گهنجانیس له گهرمیان بهرپیزههی 29.6%، دهۆک بهرپیزههی 21.8%، راپهرین و زاخۆ بهرپیزههی 16.7% تۆمار کراوه.

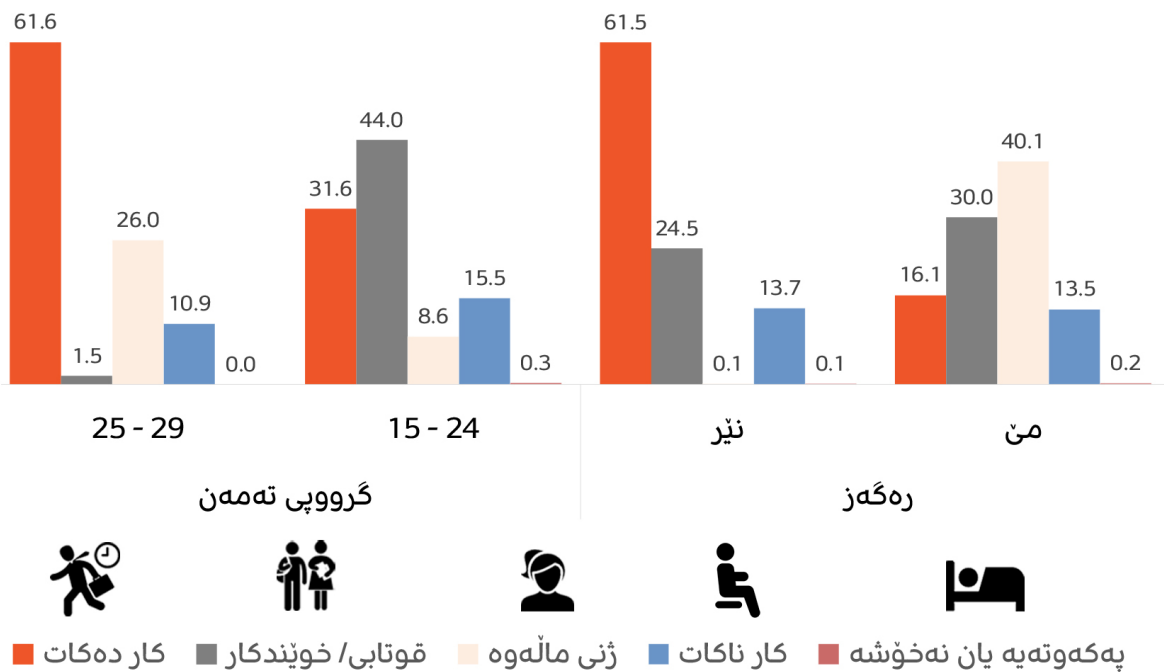
پیشه یان کاری گەنجەکه چیه له هەریمی کوردستان؟

بەپىي ئىنجامەكانى ئەم راپرسىيە، 43.9% ى گەنجان كاردەكەن، 26.6% يان قوتابىن، 15.7% ىش ژنى مالموھەيە. رىژەي بىكارىش لە نىو گەنجان 13.6% بوو، ئەوى دىكەش كە پەكەوتە و نەخۇش دەگرىتەو، 0.2% بوو.

جىاوازيكى رەگەزى زۇر لە نىو ئەوانەي كاردەكەن ھەيە، بە جۇرئىك كە 61.5% يان نىرن و تەنيا 16.1% يان لە رەگەزى مەن. رىژەي 13.5% ى مەن كار ناكات. 30% ى خويىندكارە و 40% ىشى ژنى مالموھەيە و بەوجۇرەش دەردەكەويىت كە ئامادەيى ژنانى گەنچ وەك ھىزى كار لە ھەرىمى كوردستان لە ئاستىكى نزمدايە.

بەرزترىن رىژەي ئەو گەنجانەي كار دەكەن بەپىي رىزبەندى، لە سۇران (51.7%)، زاخۇ (50%)، دواترىش راپەرىن (47%). پىدەچىت ھەبوونى دەروازەي سنوورىي چالاك و ناوچەي گەشتىارى لەو دەشەرانە ھۆكارىكى بەرزبوونى ئەو رىژەيە بووبىت. رىژەي ئەو گەنجانەي كاردەكەن، لە ھەولنىر (46.8%) و لە سلىمانى (42.2%) و لە دەھۆكىش (41%) بوو. كەمترىن رىژەش لە ھەلەبجە و دواترىش گەرمىان بوو. بەرزترىن رىژەي بىكارى لە نىو گەنجانىش لە گەرمىان بەرىژەي 29.6%، دەھۆك بەرىژەي 21.8%، راپەرىن و زاخۇ بەرىژەي 16.7% تۇمار كراو.

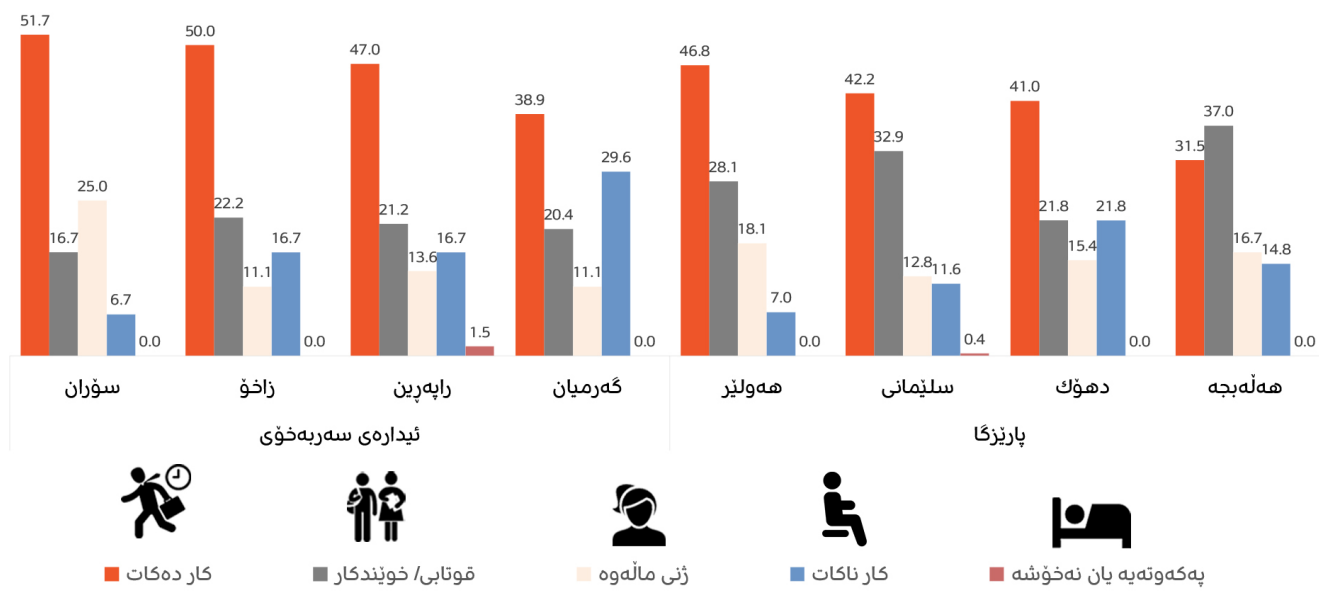
پىشە يان كارى گەنچ

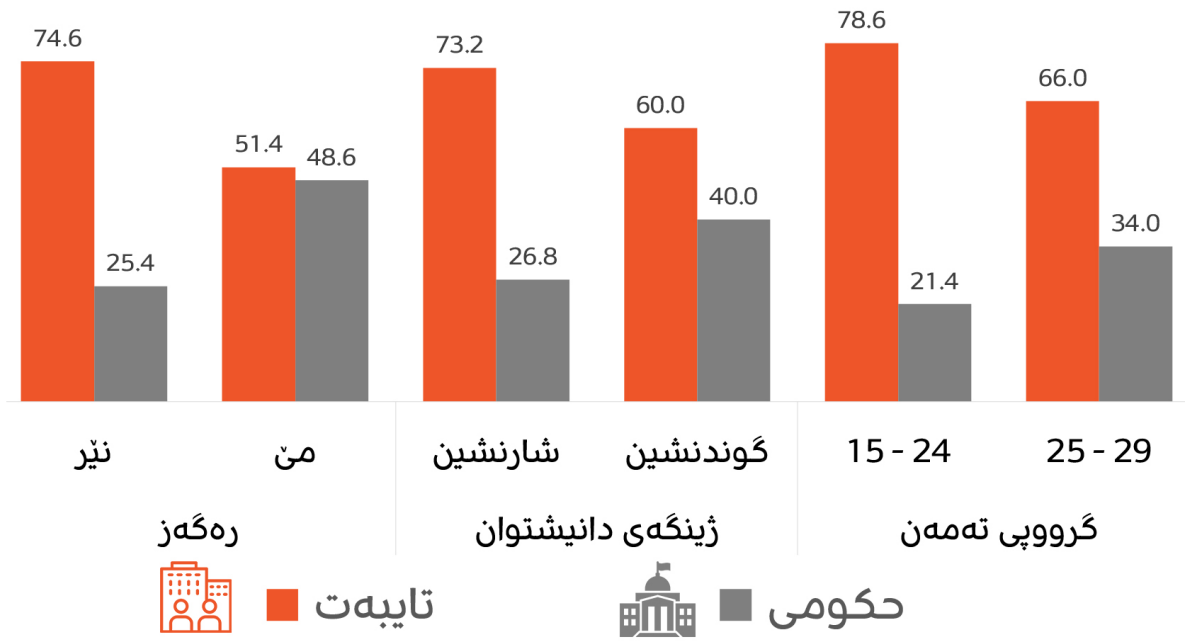
گەنجانى ھەرىمى كوردستان بۇ كاركردن زياتر روو له كەرتى تايبەت دەكەن، بەجۆرىك 71.3% ى ئەوانەى گوتوويانە كاردەكەن، له كەرتى تايبەتن و 28.7% يان له كەرتى حكومى دامەزراون. بە ھەمانشيوە له پرسىارىكى دىكەدا 76% ى گەنجان گوتوويانە كە دەرفەتى كار له كەرتى تايبەت زياترە و 24% یش بە پىچەوانەوە چاويان له دەرفەتەكانى كەرتى حكومى بووہ.

بەرزترين رىژەى ئەو گەنجانەى له كەرتى تايبەت كاردەكەن له دەھۆك، زاخۇ، گەرميان و ھەلەبجە تۆمار كراوہ. كەمترينەكانىش له راپەرىن و سۆران بوون. بەرزترين رىژەى ئەوانەى له كەرتى حكومى كاردەكەن له راپەرىن، سۆران و سلیمانى بوون. له گرووپەكانى تەمەن، لەرووى ژىنگەى دانىشتوان و رەگەزىشەوہ، رىژەى كاركردى گەنجان له كەرتى تايبەت زياترە تاوہكو كەرتى حكومى. ھەلەبەت له رەگەزى مى دا جياوازى رىژەى ئەوانەى له كەرتى تايبەت و كەرتى حكومى كاردەكەن وەك ئەوانى دىكە زۆر نىيە و. دەرفەتى كاركردىن يان له كەرتى تايبەت 51.4% و له كەرتى حكومىش 48.6% بووہ. له رووى ئاستى خویندەنەوہ لەھەرسى گرووپەكەى بارى خویندەندا، رىژەى كاركردن له كەرتى تايبەت له سەرووى 65% ەوہ.

پيشە يان كارى گەنج

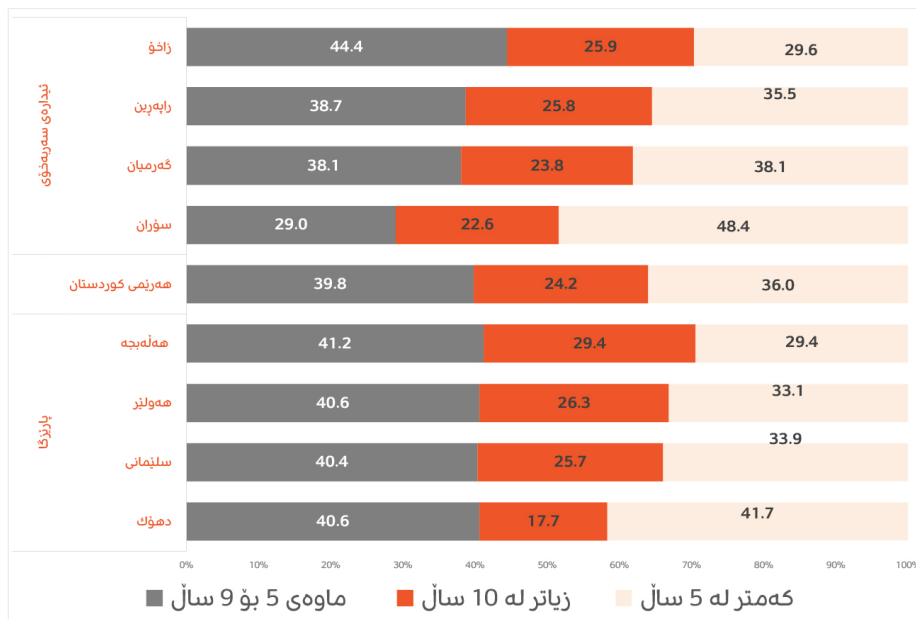

لهچ که رتیکدا کار ده که ی؟

لەسەر ئاستى ھەريىمى كوردستان، 36% ى ئەوانەى كاردەكەن گوتوووانە كەمتر لە 5 سائە كاردەكەن كە ئەمەش ئاسايە. ئەوانەش كە گوتوووانە ماوەى 5-9 سائە خەرىكى كاركردن 39.8% بوو و ئەوانەش كە گوتوووانە زياتر لە 10 سائە كاردەكەن 24.2% بوو كە ئەم ريزەپەش جيبى ھەلۆھستە كردنە. ريزەى 66% ى ئەوانەى گوتوووانە كاردەكەن سەربە گرووپى تەمەنى 25-29 سائەن و 32% ىش لەوانە گوتوووانە زياتر لە 10 سائە كاردەكەن. ئەمەش واتاى ئەوھە كە ئەگەر تەمەنى بەشداربوونيك 25 سائە بێت، لە 15 سائەپەوھ دەستى بە كار كردووھ و، ئەگەر 29 سائەپەش بێت لە 19 سائەوھ چووھتە نيو بازارى كار. بەرزترين ريزەى ئەوانەش كە گوتوووانە زياتر لە دە سائە كاردەكەن لە ھەولير، ھەلەبجە، زاخۆ و سلیمانى تۆمار كراوھ. 13.3% ى ئەوانەش كە سەربە گرووپى تەمەنى 15-24 سائەن گوتوووانە زياتر لە 10 سائە كاردەكەن و ئەمەش دەتوانيت روونيكى كاركردنى منال لە ھەريىمى كوردستان پيشانبدات.

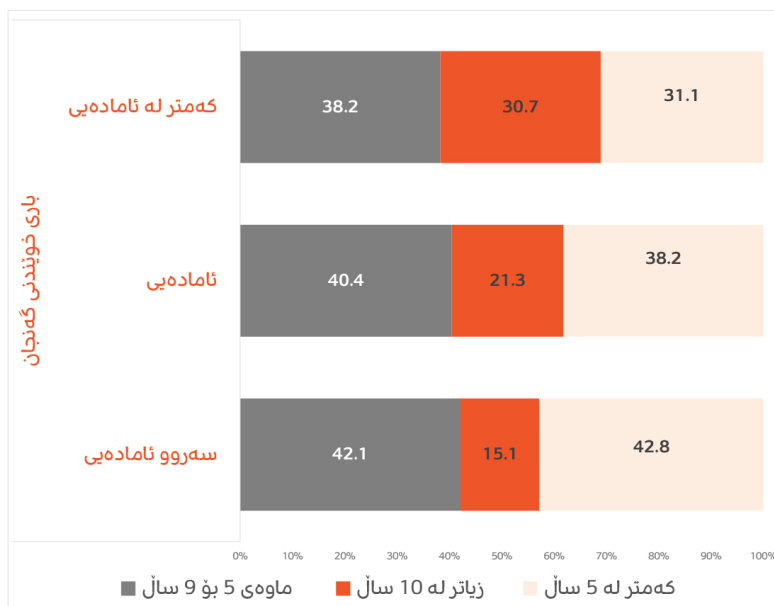
سائانى كاركردن

خالیکی دیکھی سہرنجراکیش ٹہوہیہ کہ 15.1% ی ٹہوانہی پڑوانامہی سہرووی ٹامادہبیان ہہیہ گوتوووانہ زیاتر لہ دہسالہ کاردہکھن و ٹہمہش ریڑہٹیکی ٹہوانہ پیشاندہدات کہ لہوانہیہ لہیہک کاتدا دہخوینن و کاریش دہکھن.

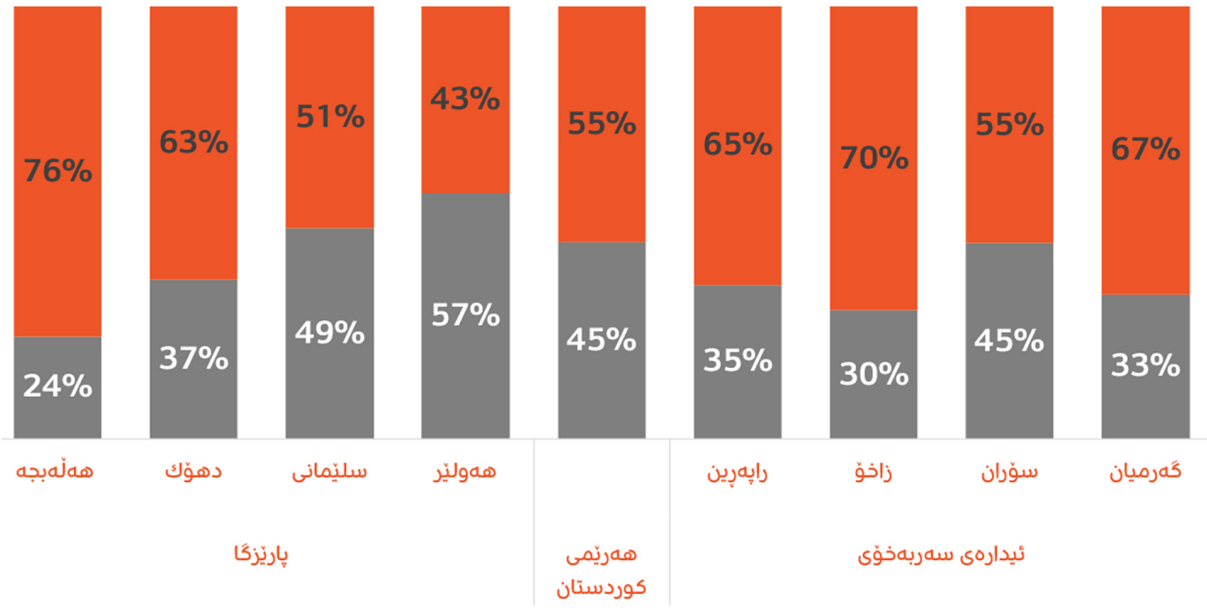
سالانی کارکردن

لەسەر ئاستى ھەريىمى كوردستان رېژەى 55% ى گەنجان گوتوويناى كارەكەيان نەگۆپووه و 45% ىشيان بەشئووهيەكى ئەرئىنى وەلامى ئەو پرسيارەيان داووتەووه. ئەمەش دەتوانئيت نيشانەيئك بئيت بۇ ئەوھى كە سەقامگىرى و ناسەقامگىرى كارى گەنجان رېژەيەكى نزيكن لە يەك و لە نئوھراستەكاندايە. زۆرتريىن رېژەى ئەوانەى كارەكەيان گۆپووه لە ھەولئير، سلئيمانى و سۆران بووھ و كەمترين رېژەش لە ھەلەبجە و گەرميان بووھ. بە شئووهيەكى گشتى رېژەى نەگۆپىنى كار و بەردەوامى لەسەر كارئك زياتر لە ئىدارە سەربەخۆكاندا بەرز بووھ. پئدەچئيت گەنجان بەشئووهى گشتى، بە پئى رەگەز، تەمەن زئنگە و بارى خويئدنيشەوھ زۆر حەزيان لە گۆپىنى شوئىنى كارەكەيان نەبئيت و سەرەراى جياوازيبەكان، رېژەى ئەوانەى كە گوتوويناى حەزيان لە گۆپىنى كارەكەيانە و ئەوانەش كە حەزيان لئى نەبووھ نزيكى يەك بووھ.

لەسەر ئاستى ھەريىمى كوردستان 55% بە نەخيز و 45% ىش بە بەلئى وەلامى پرسيارئىكياى داووتەووه سەبارەت بەوھى كە ئايا شوئىنى كارەكەيان گۆپووه ياخود نا.

تائىستا شوئىنى كارکردنت گۆپووه؟

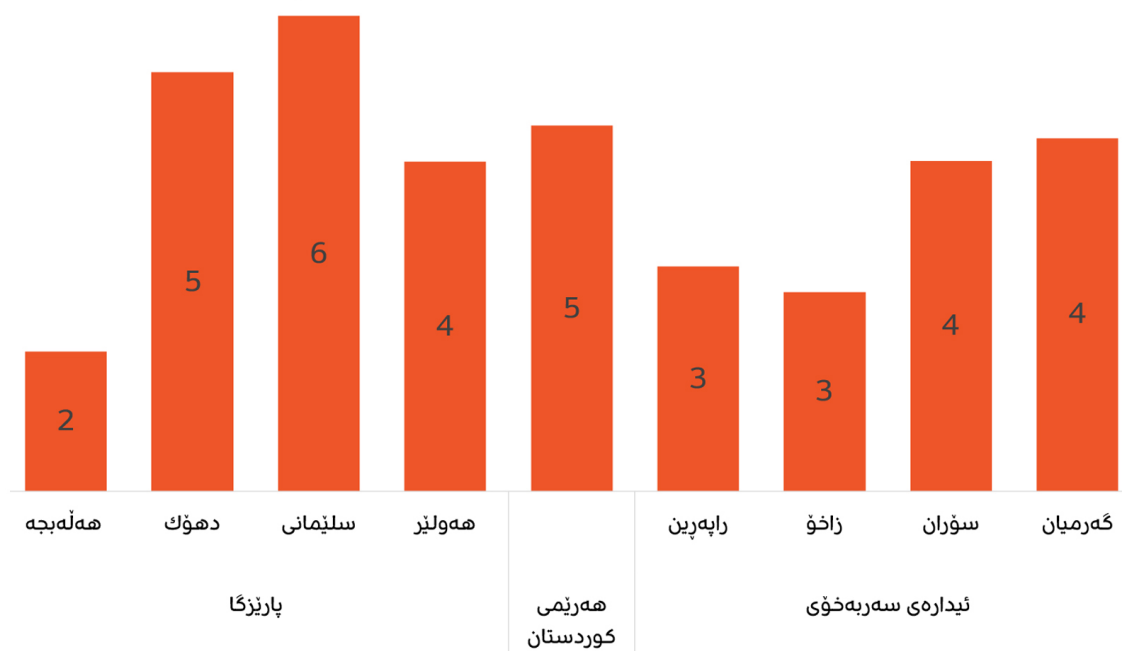

نەخيز

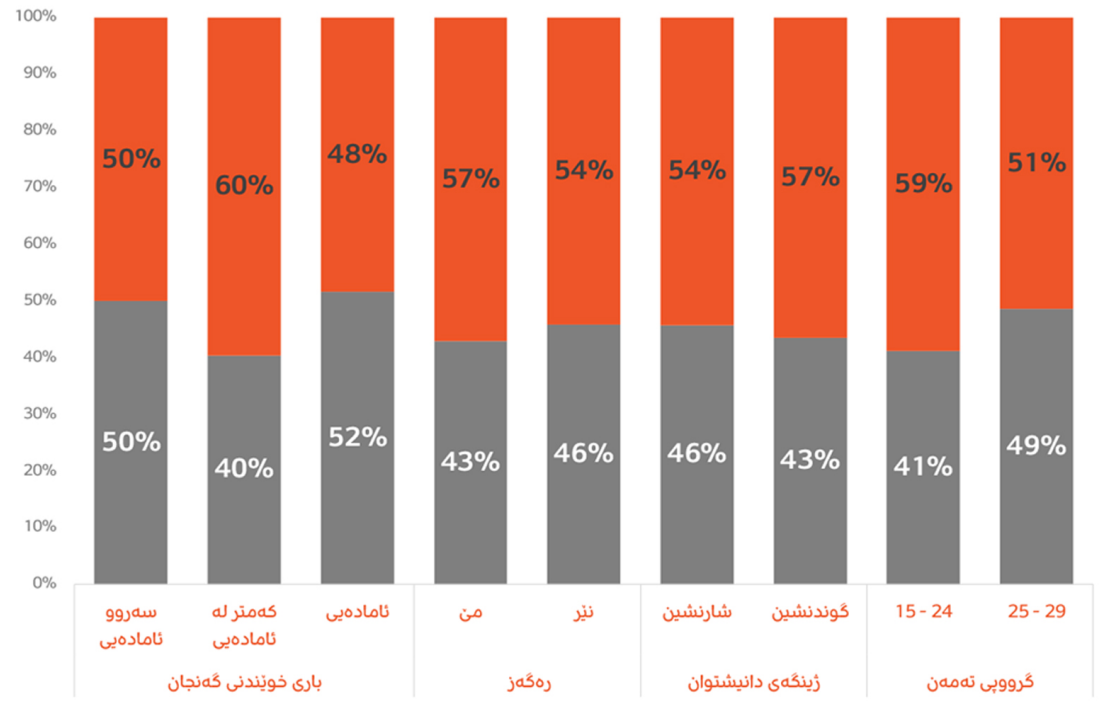
بەلئى

چەند جار شوپنى كار كىردىنت گۆرپوھ؟

لەسەر ئاستى ھەرئىمى كوردستاندا، بەشئۆھەيەكى رېژەبى ھەرگەنجىك نىزىكەى 4.6 جار كارەكەى گۆپىوھە. بەرزترىن رېژەى جارەكانى كارگۆپىنى گەنجانىش لە سلېمانى بە 6 جار و دواتر دەھۆك بە 5 جار بووھ و كەمترىن جارېش لە ھەلەبجە بە 1.8 تۆمار كراوھ. لە ھەردوو گرووپەكەى تەمەندا ژمارەى جارەكانى كارگۆپىن نىزىكى يەكن بەئام جىاوازيكى زۆر لە نىوان رەگەزى نىر و مَن دا ھەبە. بەجۆرىك كە گەنجان لە رەگەزى نىر زياتر كارەكانىان دەگۆپن(5جار) و رەگەزى مَن لە 2جاردا ماوھتەوھ. ئەوانەى ئاستى خويندەوارىيان ئامادەبى و كەمتر لە ئامادەبىيە بە ژمارەبەكەى نىزىكى يەك كارىان گۆپىوھ بەئام، ھەرچى ئاستى خويندەارى بەرز دەبىتەوھ، ژمارەى جارەكانى گۆپىنى كار بۆ نىزىكەى دوو ھىندەى ئەوانى دىكە كەمدەبىتەوھ و لە 3جاردا دەمىنئىتەوھ.

تائىستا شوئىنى كارگردنت گۆپىوھ؟

روانگه يه كى ديكه گهنجان سهبارت به بازارې كار و ئابوورى، په يوه ندى به وه هه يه كه رڼه 73.5% يان پښانوايه دوزينه وهى كار له هه رڼمى كوردستان گرهته و نه وه به ته گره ده زانن. نه و ديدگايه ش له هه له بجه، راپه رڼ، سلڼمانى و دهوك زور له شوڼه كانى ديكه به رڼاوتره. ره گه زى مڼ به 81.4% وه زياتر له گهنجانى ره گه زى نڼر، دوزينه وهى كار به گرهته ده زانن كه رڼه كه يان 74% بووه. هه له بت 26% ى گهنجان له هه رڼمى كوردستان ديدكى پڼچه وان ه يان هه يه. گرهته دوزينه وهى كار بو شارنڼښن و گوندنښڼ، هه روه ها هه ردوو گروپى ته مهنى گهنجانى هه رڼمى كوردستان بابته نڼكى هاوبه شه و رڼه كانڼان نڼكى يه ك دهرچووه.

سهبارت به وه هوكارانهى كه واده كهن دوزينه وهى كار به گرهته بزنان، گهنجان له نڼو 16 هوكارى جياوازدا كه توانيو يانه زياتر له يه ك بزارد ه يان هه بڼت، به 78.1% وهه پله يه كه ميان به كه مڼى دهرهتهى كار داوه. هه له بت له پرسيارڼكى ديكه تايبهت به هه بوونى دهرهتهى كاردا، 53% ى گهنجان گوتوو يانه دهرهتهى كار نييه و 47% ښڼ نه وه يان ره تگردو ته وه. سه ره راي نه و جياوازيه ش بو مان دهره كه وڼت كه كه مڼى دهرهتهى كار ديدكى هاوبه شه له نڼو گهنجان.

ھەر سەبارەت بە ھۆكۈمرانەي كە وادەكەن دۆزىنەوھى كار بەگرفت بزانت، لەدواي رىژە بەرزەكەي كەمىي دەرفەت كە گەنجان ھەليانبۇاردووه، كەمى مووچە بەرپۇژەي 59.6%، خزمخزمىنە و قۇرخكارى لە دامەزراندنى كەرتى تايبەتيش بە 41.6% ھوھ دىت.

ھۆكۈمرانەي گەرفتى دۆزىنەوھى كار بۇ گەنجان

ھەرۋەھا 31% یش نەبوۋى ناسراۋيان بە ھۆكارىڭ زانیۋە كە واىكردوۋە دۆزىنەۋەى كار، گىرقت بىت بۇيان. 26.6% یش جىكارى رەگەزىيان بە ھۆكار زانیۋە. 33.8% یش نەبوۋى كارگە و پىشەسازى گەۋرەيان بە ھۆكار زانیۋە. لەۋانەشەۋە دەردەكەۋىت، كە لە روانگەى گەنجانەۋە ناپەكسانى لە دەرفەتەكان، كەمىى توانستى ئابوۋرى و پىشەسازى و ئات، ھۆكارى سەرەكىن بۇئەۋەى كە دۆزىنەۋەى كار بۇ ئەۋان گىرقت بىت. بە پلەى دوۋمىش ئەۋ بۇاردانە دىن كە پەيوەندىيان بە شارەزایى دەستى كارەۋە ھەپە. 39.9% كوتوۋيانە مەرجهكانى كار قورسن، 30.5% ئەزانىنى زمانى بىانىيان بە ھۆكار زانیۋە، 23% یش نەبوۋى ئەزموۋىيان ۋەك ھۆكارىڭ پىشانداۋە. ھەرۋەھا 13% یش كوتوۋيانە نەبوۋى توانای پىۋىست و سەردەمىيانە بۇ كارەكان ھۆكارە و 11.9% یش كوتوۋيانە كە كارەكان بە كۆپرەى ئەۋان نىن. 13% یش باسى ئەۋەيان كىردوۋە كە نازانن لە كۆى بەدۋای كاردا بگەرىن. ئەۋ پىدراۋانەش دەرىدەخەن كە بابەتى كەمىى شارەزایى دەستى كار ۋەك دوۋەمىن بەرەستى گىرنگ لە دۆزىنەۋەى كاردا دەردەكەۋىتە پىش لە ھەرىمى كوردستان.

لەسەر ئاستى ھەرىمى كوردستاندا، 69.3% ى گەنجان نەمانى دامەزراندنى حكومى بە گەۋرەترىن گىرقتى ئابوۋرى بەردەم گەنجان دەزانن. پىچدەچىت ھۆكارىڭى ئەمەش بۇ ئەۋە بگەرىتەۋە كە گەنجان سەبارەت بەداهات بەدۋای سەرچاۋەپەكى مسۆگەردا بگەرىن كە ۋادىارە ئەۋەيان لە كەرتى تاپبەندا بە دىنەكردوۋە. 62.6% ى گەنجان دۆزىنەۋەى كار، 49.9% نەبوۋى سەرچاۋەى ماددى بۇ دەستپىكردنى كارى بچوۋك، و 28% یش نەبوۋى دەرفەتى بەكسان لە كەرتى تاپبەتەيان بە گەۋرەترىن گىرقتى ئابوۋرى خۇيان زانیۋە. ھەئبەت 21.1% نەبوۋى توانای پىۋىست و نوپىان بە گەۋرەترىن گىرقت زانیۋە كە راستەۋخۇ پەيوەندى بە پەروەردە و پىگەپاندنى گەنجان بۇ بازارى كارەۋە ھەپە.

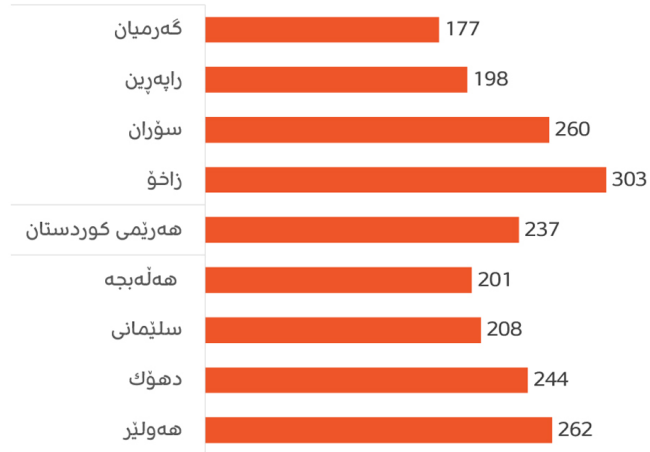
گەۋرەترىن گىرقتى ئابوۋرى لە ھەرىمى كوردستان

داھات، گوزھران و باری دارایی گەنجان

خەرجی تاک و سەرچاوەی دەستکەوتنی پارە لەلای گەنجان لە ھەرێمی کوردستان بەشێوەیەکی کەوا لەسەر ئاستی ھەرێمی کوردستان گەنجیک مانگانە بەتێکرا 236 ھەزار دینار خەرجدەکات. لەکاتیگدا لەسەر ئاستی پارێزگا و ئیدارە سەربەخۆکان بەرزترین تێکرای خەرجی مانگانە لە زاخۆ تۆمار کراوە کە 303 ھەزار دینار بوو، کە پێدەچێت بەھۆی نزیکیی لە سنوور و کاری بازرگانییەووە ئاستی داھاتی خێزانەووە بیت، چونکە رێژەیی نیووی گەنجان لە خێزانەووە پارە وەردەگرن. ھەروەھا، بەرزترین تێکرای خەرجی مانگانە، لەدوای زاخۆ لە پارێزگای ھەولێر کە 261 ھەزار دینار بوو. لە بەرامبەردا نزمترین ئاستی ئیدارەیی سەربەخۆیی گەرمیان تۆمارکراوە کە تەنیا 176 ھەزار بوو و دوای ئەویش راپەرین دیت کە 197 ھەزار دینار بوو.

لە مانگیگدا چەند پارە خەرج دەکەیی؟

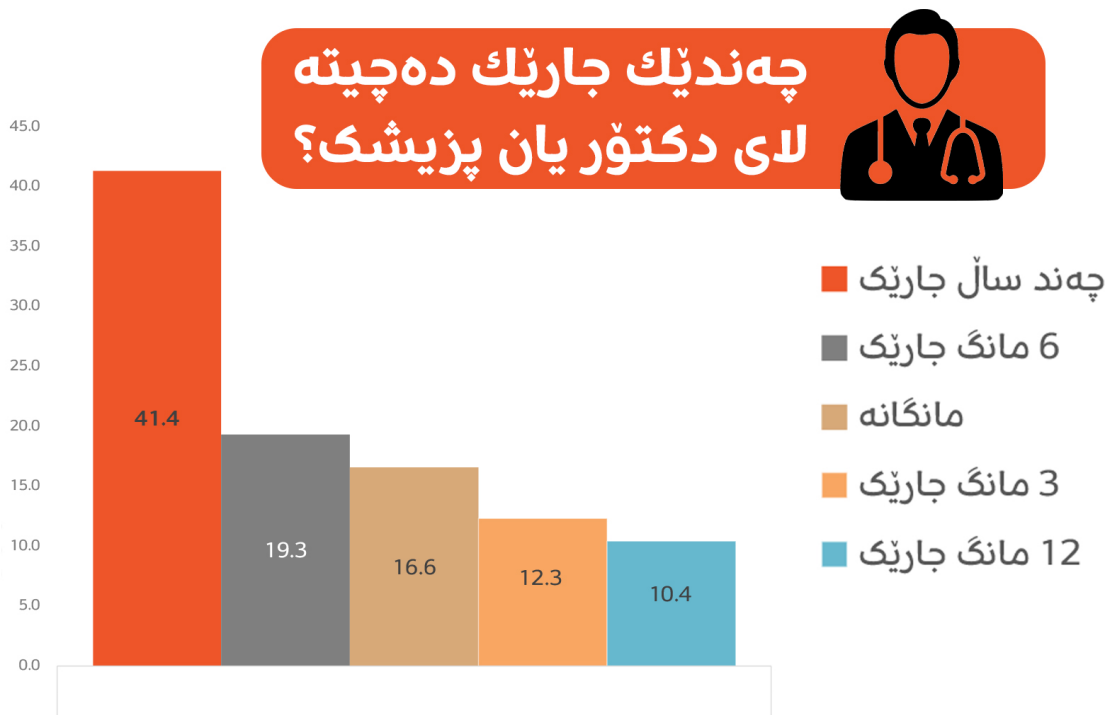
ئەو پرە پارەيەي كە ھەر كەنجىك لە مانگىكدا خەرجى دەكات لە كاتىكدايە كە [كەمترىن مووچەي خانەنشینی](#) لە ھەرىمى كوردستان 300 ھەزار دینارە و، [مووچەي مانگانەي مامۆستایانی وانەبىز](#) كە ژمارەیان 35 ھەزار و 543 كەسە لەنیوان 200-400 ھەزار دیناردايە. ھەرۆھە بەپیی گۆفاری ([CEOWORLD](#)) ی ئەمریکى، تىكرای مووچەي فەرمانبەرانی حكومى لە عىراقدا بۆسالى 2022، ئەويش دواي دەرکردنى باج، 583 دۆلارە. بەمەش مووچەي فەرمانبەرانی عىراق لەسەر ئاستى جیھان (لە كۆی 105 وڵات)، پلەي 62مینی ھەبوو و لەسەر ئاستى وڵاتانی عەرەبیش 10یەمە.

لەرۆوى گرووپی تەمەن، ئاستى خویندەوارى و رەگەزىیەو جیاوازی لە خەرجى مانگانەي گەنجاندا ھەيە، رەگەزى نىر بەتىكرا مانگانە 264 ھەزار و رەگەزى مَن 193 ھەزار دینار خەرج دەكات. گرووپی تەمەنى (25-29) سالى دوو ھىندەي گرووپی تەمەنى (15-24) سالى خەرجدەكات، بەلام لەرۆوى خەرجیەو، گەنجانى شارنشین و گوندنشین جیاوازییەكى ئەوتۆیان نییە. بەشپۆھەك كە گەنجىكى گوندنشین مانگانە 200 ھەزار و يەككى شارنشینیش 246 ھەزار خەرجدەكات، ئەمەش دەریدەخات كەوا گوزەرانی ژيانى گەنجان لەنیو ژینگەي گوندنشین و شارنشین جیاوازییەكى زۆرى نییە. ھەربۆھەش ئەو كارەي گەنجان لەماوہي ھەفتەيەكدا ئەنجامى دەدەن، لە دواي چوون بۆ بازار لە ھەرىمى كوردستان خەوتن كە رىژەي 57.8% بوو. بەھەمان شپۆھەش گەنجان لە گەرمیان كە كەمترىن خەرجى مانگانەیان ھەيە، بەرترىن رىژەي خەوتن وەك كار لەماوہي ھەفتەيەكدا ئەنجامدەدات كە رىژەكەي 83% بوو. بەدیویكى دیکەدا ئەو تىكرایەي خەرجى گەنجان لەماوہي مانگىكدا دەگەرىتەوہ بۆ ئەوہي كەوا سەرچاوەكەي بەپلەي يەكەم لە خىزانەوہ دىت و ئىنجا كارکردنى گەنجان بۆخۆیان، بەشپۆھەك رىژەي 52% گەنجان لە راپرسییەكدا گوتوویانە كە لە خىزانەوہ پارە وەردەگرن و رىژەي 42%یش گوتوویانە بۆخۆیان كار دەكەن.

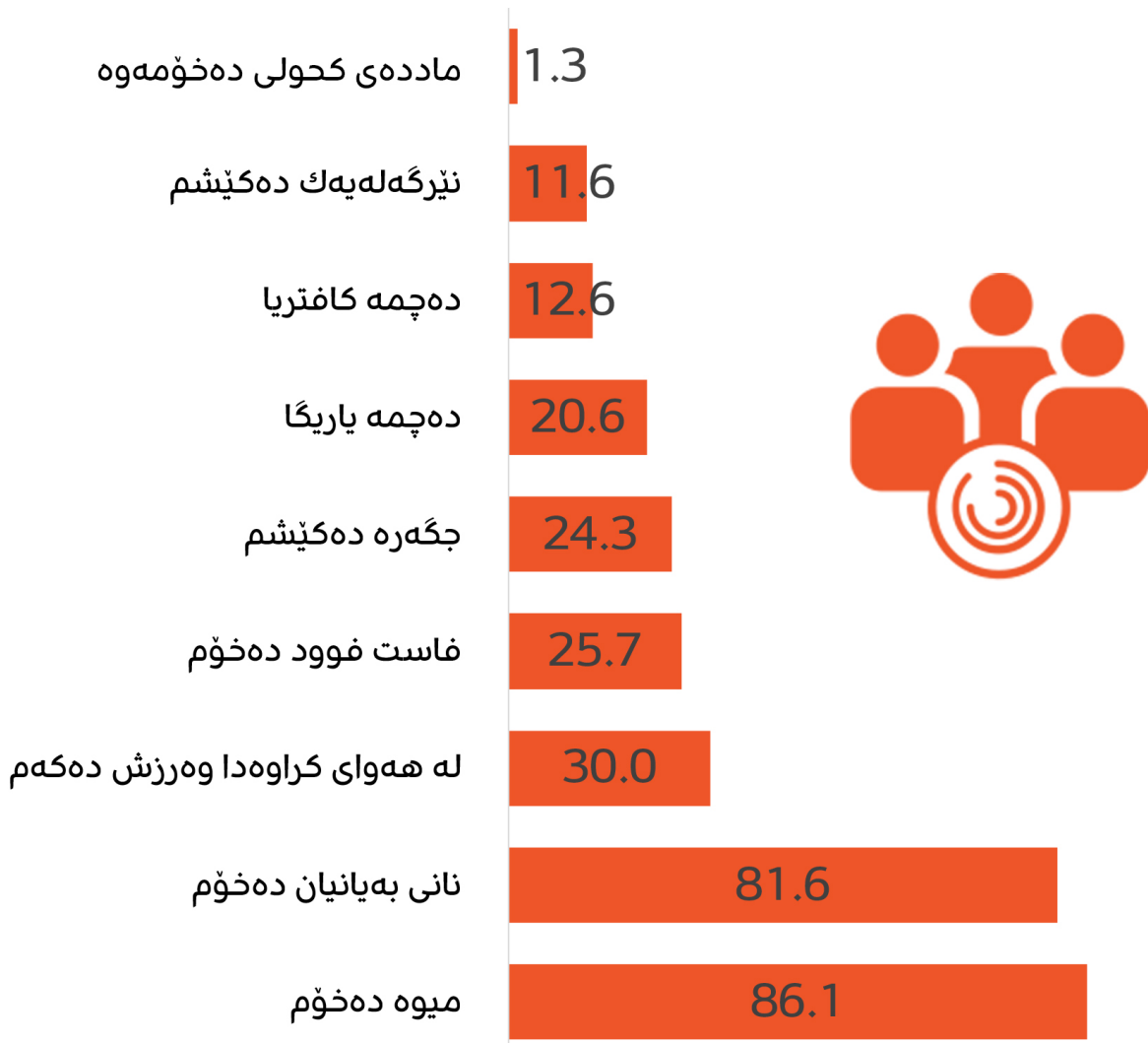
رژەي 42.6% گەنجان لە ھەرئيمى كوردستان گوتووينا بۆ رايكردنى كارەكانى رۆژانەيان، قەرز دەكەن و رژەي 57.4% یش گوتووينا قەرز ناكەن، بەمشيوهيه نزيكهى نيوهى گەنجان لە ھەرئيمى كوردستان بۆ خەرجيهكانيان و پركردنهوهى پيداويستى رۆژانەيان قەرز دەكەن. ئەوهى جيگهى سەرنجه، جياوازيه لهنيوان خەرجى و قەرزكردنى گەنجان، بۆ نموونه كەمترین خەرجى مانگانه لە ئيدارهى گەرميانه، بەلام زۆرترين رژەي ئەوانهى گوتووينا كە قەرز دەكەن لە پاريزگاي ھەلەبجە بەرژەي 72.2% بووه، چونكە كەمترین رژەي گەنجان لەو پاريزگايه كاردەكەن. لەوانهيه ئەوهش پەيوهست بێت بەوهى كە زۆرەي سەرچاوهى خەرجى گەنجان لە خيزانهوه ديت.

بەپي ئەو وەلامهى كە بەشداربووان داويانهتەوه، پيدەچيت بارى تەندروستى گەنج لە ھەرئيمى كوردستان پيوستى بە چاوديري زياتر ھەبیت. لەسەر ئاستى ھەرئيمى كوردستان، 41.4% ى بەشداربووان گوتووينا چەند سال جاريك سەردانى پزيشك دەكەن، بەلام 58.6%يان لە ماوهى ساليكدا بە رژەي جياواز سەردانى دكتور دەكەن. لەوانەش، 16.6% ى مانگانه، 12.3%يان سى مانگ جاريك و 19.3% یش 6مانگ جاريك و 10.4% یش سالى جاريك ئەو كارە دەكەن.

گەنجانی ھەرئیمی کوردستان ئاگایان لە خۆرد و خۆراکی خۆیان ھەبە و میوہ و خواردنی بەیانی لە سەبەتەتی خۆراکیاندا ھەبە بەلام، ریزەتی ئەوانەتی کە گوتووینە لە ھەواپەکی کراوەدا وەرزش دەکەن تەنیا 30% بوو. ھەرۆھە ریزەتی ئەوانەتی کە جگەرە دەکێشن یان فاست فوود دەخۆن زیاترە لە ریزەتی ئەوانەتی کە لە یاریگا وەرزش دەکەن. ریزەتی خواردنەوہی ماددەتی کحولی لە نیو گەنجان بە گشتی کەمە بەلام نیرگەلەکێشان و رۆیشتن بۆ کافتریاش لەریزی ئەو کارانەتی دیکەدان کە گەنجیک لە ماوہی ھەفتەپەکدا دەیانکات.

ئەنجامدانی چالاکی لە ھەفتەپەکدا

رېژەى وەزىرش كىردن له يارىگا به پىي رىزبهندى له ههلهبجه %33.3، له سلېمانى %27.9، له ههولنر %18.7 و له دهوكيش %11.1 بووه. له بهرامبەردا رېژەى سەردانىكردنى دكتور له ماوهى مانگىدا له ههلهبجه %13، له سلېمانى %15، له ههولنر %10 و له دهوكيش %27.4 بووه.

بەمزوانە كۆى راپۆرتەكە بۆاوده كرىتەوه.....